

Az előfizetés ára:

1 egész évre . . . . . 8 fr.
1 fél évre . . . . . 4 frt
1 negyed évre . . . . . 2 frt
Körjegyzőknek és néptanítóknak
Egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési és egyes lap-példá-
nyokat venni lehet a kiadóhiva-
talban. Traub B. és társa, Valentin
Károly, Földi M., Luszovics L.
Veldinger N.

üzletében és a fűzőhivatásban.

A hirdetések ára:

Mindenkor aranyjélek szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
Nyitvatartás egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
Barek J. és Társa Erfurtban.
Haasenstein és Vogler, Steiner A.
Hamburgban, Daube G. L., Knoll
Ignác Frankfurtban, Oppel A.
Schalek Henrik, Mosse Rudolf
Bécsben. Magyarországon: Neu
berger és Braun, Goldberger A.
V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula
Somogyi E. „Első magyar nemzet-
közi irodá”-ja Budapesten, kiadó
hivatalunk és Janovszky H. király-
utezában levő hirdetések felvételi
irodája Pécsen.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok
nem adatnak vissza.

Kik szitják az anarchismust?

Az emberi társadalom észszerű bíró
tagjai előtt nem lehet visszataszítóbb
valami, mint a jogtalan erőszakosság
s ez természetes, mert hisz a társada-
lom alapját épen a jogok, a minden-
kivel közös és egyenlő kötelességek
meghatározása és korlátozása képezi.
Ujabb időben a társadalom legvesze-
delmesebb ellenségeitől jelentkeznek
az anarchisták, a munkások egy fele-
kezete, kik rendezett államban meg
nem engedték fegyverekkel a vagyoni
és életviszonyok erőszakos felforgatá-
sára törekednek.

Az ember azt hihetné, hogy e
közös ellenség ellen a társadalom
minden veszélyeztetett tagja kezét fog.
Korántsem! Vannak emberi terem-
mények, öntelt ábrázattal a tisztessé-
gest játszó hírlap-közégek, kiknek szá-
mitásába e felekezet és kárhózatás
működése nagyon is beleillik, amiért
is: vagy behunyják szemüket, hogy
ne lássanak s tényleg vakoknak is
mutatják magukat, vagy pedig — a
mi sokkal szomorubb — nyíltan;
vagy rejtetten kifejezik bátorításukat.

Magyarországban még néhány év
előtt nem volt munkáskérdés, ameny-

nyiben mozgalmak az irodalmi tén-
nyen egyedül a munkások szűk kör-
ére terjedtek ki; a nagy közönség
nem vett róluk tudomást, mert hir-
lapjaink, tudva, hogy mily veszedel-
mes lehet a kérdés végkövetkezmé-
nyeiben, munkásainkról alig tettek
említést. Az „Egyetértés” illeti a ké-
tes dicsőség, hogy e kérdést felka-
rolta s a világgal rófnai hasábkban,
töviről hegyre megismertette. S mind-
ezt miért? Mert épen azon időben
volt „nagy” lappá alakulóban s ha-
tásvadászatból kellett az „ujság.”
Mert a munkások közül a szavazattal
bírókat pártja elveinek meg akarta
nyerni. Mert épen azon időben vol-
tak fővárosunkban a török mozgalmak
s a munkások az izgatott kezei-
ben, mint engedelmessé, csel-
szerűen voltak felhasználhatók tünte-
tésre a kormány ellen.

A kezdet ezen kezdete óta több
mult már el hat esztendőnél s az
„Egyetértés” valóban „nagy” lappá
alakult, kicsinyes felfogása s elősze-
retete a munkások iránt azonban még
mindig megmaradt. Leginkább kiti-
nik ez a közel mult napok egyik
eseményéből. Pár nap előtt az a hír
terjedt el, hogy a főváros közelében

egy titkos nyomdát fedeztek fel, mely
kizárólag német nyelvű anarchista
nyomatványokat állított elő. Az il-
letők az 1848-ki törvény értelmében,
(mely a titkos nyomda tulajdonosára
2000 frt bírságot és 1 évig terjed-
hető fogságot állapít meg,) igen he-
lyesen letartóztattak; de előáll az
„Egyetértés” s bár az 1848-iki tör-
vény illető rendelkezését szóról-szóra
közli, néhány sorral alább nem res-
telli azt irni, hogy: „az egyének le-
tartóztatását azonban maga a titkos
nyomda birtoka még nem indokolja.”
Ily törvény-magyarázattal csakis az
„Egyetértés” hasábjain találkozhatunk.
De menjünk tovább.

Az „Egyetértés” elismeri, hogy
az anarchisták izgatását s „ha ez
nem elég,” germanizálását (mily mes-
teri átmenet és összeefüggés!) „behuny
szemekkel nézni nem lehet.” Ezt
azonban az „Egyetértés” nem komo-
lyan mondja, mert mindjárt utána ez
következik: „A magyar anarchisták
ellen kivételes törvényeket, vagy csak
kivételes szigorot is alkalmazni, míg
működésük tisztán elméleti, semmi
szin alatt meg nem engedhetnők.” S
mivel ezt az „Egyetértés” mondja,
a magyar anarchisták nyugodtan „mű-

A „Pécs” tárczája.

Rozmaring a népnél.

Sajátságos kegyelettel ápolja a nép e
kellemes illatú igénytelen virágot. A kislány
kertjében, az özvegy ablakában, mindenütt
ott van. Az ifju, ha kedveséről énekel, a
rozmaring majd mindig dalába van szöve:

Sej, a baki rozmaringos telek,
Ne mond rózsám, hogy én szerettelek;
Mikor rólam meg se emlékeztél,
Hogy valaha engemet szeretted.

Legtöbbször a kép festésére használja,
mint olyan virágot, a mely kiválóan jellemzi
a szerelmes kertjét:

Hej csicsóka, csicsóka,
Fészket rakott a csóka
Kis angyalom kertjibe
Rozmaring középeibe.

Ez a juh nyáj nem akar itt legelni,
Nem akarja számadóját ismerni,
Eredj rózsám, tértis meg az elejét,
Le ne egye rozmaringom tetejét.

Különb mint majd minden virágnak,
egy a rozmaringnál is szimbolikus jelentő-

sége van a népnél. A kislány, mikor bér-
málásra, vagy konfirmációra megy, kezéből a
rozmaringszálnak hiányozni nem szabad. A
vőfények kalapjaikra s pántlikás botjaikra
tűzik s úgy mennek a leányos házhöz hivo-
gatni. Némely városokban sajátságos szokás
van farsang utolsó napján, vagy hamvazó
szerdán. Hat markos legény vén leánynak
öltözve czipel egy gyalogszámra tett nagy
tököt s zene szóval egy vagy több bohóc
bolondoskodása, néhány csikos ostopattogta-
tása közt járják be az utcákat. — A vén
leánynak öltözött gavallérok betérnek a há-
zakba s a hol vén leányt találnak, kiczipelik,
a nagy tökére ültetik s akarva, nem akarva
megszánkztatják. Ez alatt pedig két vitéz-
nek öltözött legény kivont karddal kísér egy
leánynak öltözött álarcost, a ki kezében
tálczával és boros palackokkal a házakban
bort kínál, a melyért tálczájára néhány hatost
szokás dobni. Ily alkalommal a kivont kar-
dok végéről elmaradhatatlan egy-egy rozma-
ringgal diszitett citrom. — Hogy e szokás
honnan ered s mit jelent, nem tudom; de
az bizonyos, hogy más népnél is meg van.

A rozmaringról sok más bűvös hatása
mellett azt tartja nép, hogy az emlékezetet
erősíti s ezért minden oly alkalommal hasz-
nálja, a melyet mélyebben akar emlékezet-
ben megtartani. A rozmaring a bus emlékek
szomorú jelvénye. Azért éneklék Ugocsában:

Rozmaring nyílt a dabólezi temetőn,
Ott alszik az én volt igaz szeretőm,
Könnyeimmel borulok le porára,
Szép koszorút tűzők le bus sírjára.

Rozmaringgal figyelmezteti az ifju ked-
vesét, hogy őt ne feledje:

Rozmaring van a kertemben
Ültetve három szál,
Kedves, édes kis angyalom
Rólam gondolkozzál,
Én éretem az istennek
Sokat imádkozál.

Elszáradt a rozmaring levele,
Boldogságom is elszáradt vele;
Szívemhez tűzöm fel karóját,
Ugy várom be halálom óráját.

Az elvesztett kedvest is inkább nevezi a
népdal rozmaringnak, mint akármely más
virágnak; mert ez a bús emlékek virága:

Volt egy szép szál rozmaringom,
Elvesztettem jaj de bánom;
Órúl, a ki azt meglelte,
Én holtig bús leszek érte.

Egy 200 évesnél régebb német növény-
tanban a rozmaringról az áll, hogy erősíti a
fejet, jó a gutaütés, reszketés és érzéketlen-
ség ellen s erősíti a látást és kolera idején

ködhethetnek. De mi kérdezzük az elfogulatlan közönséget: Nem egyenes bátorítása-e ez az anarchistáknak? S a ki a magyar anarchistáknak megengedi, hogy az „elméleti téren“ zavartalanul működjenek, mily czim alatt akarja e jogot a német anarchistáktól megvonni? Nem inkább fordítva áll-e, hogy a ki a magyar anarchistákat pártolja, az pártolja a külföldieket is, mert hisz a kettő között elvi különbség nincs.

Nem az a baj, hogy az anarchisták az irodalom terén ilyen vagy olyan nyelvű elméletekkel állnak elő, hanem az, hogy elméleteikkel a társadalmi és államrend felforgatását célozzák. Vagy talán az „Egyetértést“, ha a társadalmi rendet az anarchisták felforgatnák, vigasztalná azon tudat, hogy azt a magyar anarchisták cselekedték? Kötve hiszszük.

Az „Egyetértés“ a munkásoktól csak azt kívánja, hogy (nyelvökben) nemzetileg el ne fájuljanak. Mi ezenkívül még azt is megköveteljük, hogy munkásaink becsületes, jogtisztelő polgárok legyenek.

Épen ezért, ha „elméleteikben“, melyeket — különösen műveletlen tömegnél — rendszeren a gyakorlat követ, jogtalanságot hirdetnek, éreztetni kell velök a törvény erejét. Aki azonban ily alkalmakkor, mint azt az „Egyetértés“ tevé, védelmébe veszi őket, az nem vonhatja ki magát azon gyanu alól, hogy ha nem is a nemzetközi, de a magyar anarchistákkal rokonszenvez.

(F—r.)

Egyezmény a magyar német és szarb kormány közt a száj- és csülök-vészre, illetőleg a sertésekre nézve fennállott határzár megszüntetésére vonatkozólag.

A rövid idővel ezelőtt Szerbia felől jelentkezett száj- és csülök-vész ügyében újabb időben örvendetes változások állottak be, melyekkel azon bajok, a melyek e vész után Szerbia sertéskereskedelmére a Magyarország sertés-kivitelére következtek volna, végre elhárítottak.

A „Pester Correspondenz“ competens forrásból a következőkről értesül:

A nevezett vész, mely először is Kőbányán a szerb sertéseknél mutatkozott, mint a szerb kormány azonnal elrendelt utánjárásai bebizonyították, Bolgárországból hozott át Szerbiába. A magyar kormányra nézve ennek azon kellemetlen folyamánya volt, hogy a sertés-bevitelt Szerbiából szükségképen el kellett tiltania egy időre. Azon körülmény folytán, hogy a sertés-kereskedés Szerbiának egyik leggazdagabb jövedelemforrása s hogy tudvalevőleg Magyarország ezen szerb kivitelnek egyedüli s legkedvezőbb piacza, a szerb kormány indítatva érezte magát, a vész kitörte után rögtön nemcsak a legszigorubb intézkedéseket tenni annak gyökeres elfojtására, hanem egyszersmind állat-egészségügyi intézkedések által ily dögvész behurcolásának lehetőségét maradandóan megakadályozni. Kormányunk s a szerb kormány között november 24-én létrejött egyezményben bizonyos elővigyázati s védszabályok határozottak el. miket a szerb kormány azonnal s a legnagyobb lelkiismeretességgel keresztül is vitt. Nagy részben a szerb kormány ezen gondoskodásának köszönhető, hogy néhány nap előtt Szerbiában a száj- és csülök-dögvész megszüntetése konstatahatott. — A magyar kormány erre nagyon természetesen sietett a behozatali tilalmat Szerbiával szemben e tény konstataciója után megszüntetni s ez idő óta a szerb sertés-bevitelt többi fenakadás után ismét rendes folyamatba jött.

A szerb kormány most, a magyar részről tanusított előzékenységnél hálás elismeréssel felkérte a magyar kormányt, hogy Szerbiába képviselőket küldjön, hogy a Nisch és a bolgár határokon elrendelt állategészségügyi intézkedések czélzerűségéről meggyőződjen, a melyek által a kiadott rendeletek szigorú megtartása mellett a dögvész minden ez utáni behurcolása Bulgáriából megakadályozható.

A magyar kormány e felszólításnak engedett s ily kiküldetéssel decz. 26-án Lipthay

ministeri tanácsos és Jamnitsky ministeri titkár, mint a magyar kereskedelmi ministerium képviselői Szerbiába utaztak.

Szerbiában a kényszerhelyzet, mely a magyar kormányra a szerb sertések elleni behozatali tilalmat kötelességévé tette, jövő-hagyólag elismertetett, bármily érzékenyen sújtotta is ezen intézkedés Szerbiát.

Természetes, hogy ehhez hozzájárult a magyar kormány előzékeny eljárása a szerb tenyésztőkkel szemben, kiknek sertés küldeményei a dögvész kitérőkor Kőbányán vesztegár alatt tartattak. Ezeknek t. i. az etetősi költségek többlete s az eladási ár leszállása megtérítették; oly előny, melyben a magyar kormány csakis a szerb tenyésztőket, nem pedig a hazai tenyésztőket is részesíté.

A szerb tenyésztők ezért a szerb lóspokban köszönetüknek élénk kifejezést adtak, a mi bizonyára a monarchiának és Szerbia közti barátságos viszony megerősítésére hat. Reméljük, hogy a transactiók, melyekre a magyar kormány képviselőinek Szerbiába utazása Belgrádban alkalmat fog adni, biztosítékot szolgáltatnak arra, hogy Magyarország és Szerbia érdekei, melyek a két ország közti folytatódó kereskedéshez kötve, jövőben semmiféle hasonló veszélyeknek ki téve nem lesznek. Hogy a most már bevégezett epizód által Magyarország érdekei is veszélyeztetve voltak, abból is látható, hogy a német kormány is a magyar részről Szerbiával szemben elrendelt határzár után azonnal saját részéről is a Magyarország felől hozzáfűrt sertések ellen a határzár elrendelte. Németország részéről a dögvész megszűntetése után a legnagyobb előzékenységgel tanúsított.

Az itt levő német konzul gróf Berchem hivatalosan meggyőződött Kőbányán, hogy a magyar kormány a legszigorubb és legkiméletlenebb intézkedéseket tette meg, hogy a magyar sertéskereskedést dögvész ellen megvédje és hogy a külföldnek a legmegbízhatóbb biztosítékot szolgáltatassa, hogy Magyarország csakis egészséges sertés vitéit ki. Gróf Berchem annak idején kormányának sürgőnyileg jelentést tett. Ezen tapasztalatokról tett jelentése a német kormányra oly megnyugtató és bizalmat gerjesztő hatással volt, hogy a német kormány szintén sürgőny után jelezte a határzár megszüntetését. Most már tehát, hála a magyar kereskedelmi ministerium éber gondoskodásának és Németország és Szerbia kormánya által tanusított méltányosságának, a beviteli és átmeneti forgalom a szerb és magyar sertéskereskedésben ismét helyre van állítva.

rozmaringgal kell füstölni stb. A nép azonban ennél többet tart róla: büvös szerek mondja szerelmi dolgokban; — például Csehország némely vidékein rozmaring ágat vetnek a legények a folyóba s a ki az alantabb álló leányok közül kifogja, az lesz az illető ifju menyasszonya. Ki nem ismeri népünkél a rozmaringnak ezer meg ezer alkalommal való használatát, kivált menyegzőknél?

A rozmaring-koszoru a régebbi időkől fogva diszlik a menyasszony fején nálunk is, másutt is. Mondják, hogy Nürnberg és Augsburg városokban használtatott először rozmarig helyett a myrtus koszoru, melynek használatát Németországban a görög tartományokkal összeköttetésben levő kereskedők honosították meg s 1583-ban a dúsgazdag Fugger Jakab leánya vőlt volna az első, aki az első igen drága myrtus koszorúval ment a templomba esküvőre.

A rozmaringgal diszitett citromnak nem csak az említett farsangi menetnél, hanem a menyegzőkön is jelentékeny szerepe van nálunk is, másutt is. Pl. Alsó-Azstriában egy koszorus leány, míg az esketési szertartás folyik, egy vagy két rozmaring-ággal diszitett citromot vagy narancsot tesz egy tányéron az oltárra áldozatul. Itt azt tartják a rozmaringról, hogy ha a vőlegény fejéről azt a

rozmaring-koszorut, melyet az esketés alatt a koszorus leány az ő fejére tett, a szertartás után a menyasszony veszi le, akkor a háznál az asszony lesz az úr, ő fog kormányozni; ha pedig maga a vőlegény, akkor a férfi hatalma biztosítva van. Nem igen hízog jelentése van annak, ha a rozmaring hegye a menyegzői szertartás alatt a nászkíséretből valakinek kezében lekonnyul. De még rosszabb, ha elhervad. Erdélyben kivált az oláhok, de másutt is, lakodalmas menetek alkalmával piros kendők és zöld ágakkal diszítik a hat ökrös szarvát, mely a rózsás láda tetejére ültetett menyasszonyt zeneszó és vig kurjongatások közt viszi a boldog vőlegény lakására. A rozmaringnak innen sem szabad hiányozni. Az ökrös szarva-hegyén rozmaring-csokor diszlik s több helyen él az a szokás, hogy az új pár rozmaring bokrot ültet el s annak virulása vagy hervadásából tartós boldogságot vagy zavaros életet jósolnak. Erről a bokorról szakított ágacskaival megy a menyecske a templomba, de azt mindig mellére tűzi; míg a vén néni szintén rozmaringot szakítanak, csak hogy azt keblőkre tűzni igen visszás volna: ők csak — szárát zsebkendőjökbe göngyölítve, vagy az öreg imakönyv lapjai közé dugva — szorongatják.

A rozmaring legáltalánosabban az özvegy-ség jelképe. Azért mondja Arany oly szépen

az özvegy Toldinéről, mikor bucsuzni visszatérő fiát említi:

Kertre nyílik a ház egyik ajtócskaja.
Ott van Toldinának a hálószerbója,
Rozmaring bokor van gyászos ablakában,
A körül leskodik a fia magában. (Toldi. VI. 6.)

Valamint Czuczor egyik szép dalában:

Rozmaringazál kell csak nekem
Halva fekszik a kedvesem.

Vége hű társa a rozmaring az elköltözött lelkeknek. Temetéseknél mindig ott találjuk. A lányok keblőkön, az ifjak karjaikon, gomblyukaikban, kalapjaikon viselik. Kivált a testvívők karjairól elmaradhatatlan. Sok helyt rozmaring koszorut tesznek az elhalt ifju legény vagy leány koporsójára s a karjaikon levő csokrot rendszeren a sírba dobják, míg Csehországban ezt világért sem teszik, mert akkor az a tö, melvől a rozmaringágot szakították, bizonyosan elszárad. — Ki tudná elsorolni azt a sok bűbajos hatást, a melyet a rozmaring képes e'oldézni. Azok a különféle babonák, a melyeknél használattik, maig sincsenek egy tizedrészében so' összeszedve. Ezért semmit sem mondhatunk arról, vajjon az ősi kultuszban gyökerezik-e

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak a karácsonyi ünnepek után tartandó első ülésén Tiszta Kálmán miniszterelnök javaslatot fog tenni, hogy a horvát-magyar kiegyezés értelmezésének a horvátok által annyira sürgetett ügyben 12 tagú országos bizottság (regnicolaris deputatio) küldessék ki. — A k o l o s i választókerület kormánypártja képviselőjelöltjévé báró Kemény Jánost, ennek a kintutestét megköszönő visszautasítására s ajánlatára pedig ifjabb Zeyk Károlyt kiáltotta ki. Az ellenzék minden valószínűség szerint Haller Részót fogja felléptetni, kinek választása tudvalevőleg megsemmisítettett. A választás január 10-én fog megtartatni.

*
A horvát tartomány-gyűlés rövid ülésszakra összehívattán hétfőn 29-én nyitott meg, királyi leirattal, mely a horvát-magyar kiegyezési törvény egyes rendelkezéseinek tisztázására horvát részről kért regnicolaris deputatiónak küldésébe készségesen beleegyeznek. — A báni kormány előterjeszté az 1885-ik évre szóló horvát-szlavon költségvetését, melyben a bevételek és kiadások külön-külön, 6,293,594 frtra rúgnak, miből tisztán látható, hogy az „elnyomott” „kiszivattyúzott” és „megrabolt” Horvátországnak egy krajczárnyi deficitje sincs. — Az országos bizottság tagjaivá megválasztottak: Kresztits Miklós, Vukotinovic Lajos, gr. Pejácsevics László, báró Zsivkovics János, Miskatovics József, Sram Lipót, báró Inkey, Milekics, Spevecz Ferencz, Szubotics, gróf Jozipovits és Gyurgyevics Vazul, kik mind a horvát kormánypárthoz tartoznak, mert a Staresevics pártiak nem ismerik el a kiegyezési törvényt, a Stroszmayer pártiak (függetlenek) pedig azért nem mentek be a bizottságba, mert a legmagasabb királyi leirat az ő feliratukra nem válaszolt.

A pécsi kereskedelmi és ipar-kamara gyűlése.

A. m. évi decz. 31-én tartott ülésnek lefolyásáról a következő tudósítást közöljük: Rath Mátyás kamarai elnök indítványára a

a rozmaring iránti nagy előszeretet, vagy pedig a szomszéd népektől, nevezetesen a németektől, jött-e át hozzánk, a hol egy ősi pogány istennőnek a szerelem és a hold istennőjének, Freya-nak volt szentelve, a ki, épen mint testvére, Fro (Freyr), a napisten, ki arany sörteju vadkan hátán jó fel reggel az égre s este eltűnik az égen — szokott járni, hogy a figyelmet magára vonja.

A név maga rozmaring (ros maris, vagy ros marium) annyit tesz, mint tenger harmatja, kétségen kívül valamely tengeri istenségre vonatkozhatik, talán épen Freya-ra, a ki a tengerből született s a kinek, épen mint a görög szerelem istennőnek a hold vala jelvénye. Azt hitték, hogy a harmat a holdból esik s a német mythologia szerint ez nem egyéb, mint Freya istennőnek könnyei. De mind e mellett elvitázhatatlan, hogy a rozmaring a magyar népnél is olyan kegyelet tárgya, olyan kedvelt, sokféle használatu és jelentőségű virág, hogy ismeretét épen nem szükséges a németektől származtatnunk.

— e.

kamara a budapest-pécsi vasutnak Szt. Lőrinczről való kitépése ellen állástfoglaló s Baranyamegye, Pécsüz. kir. város törvényhatósága s a kamara részéről kihirdött együttes bizottságot a szükséges lépések haladéktalan megtételére felkérni fogja.

A kamara közlése tekintettel arra, hogy az új ipartörvény sok olyan rendelkezést foglal magában, melyek bizonyos cselekmények vagy mulasztásokat elkövető iparosokra jelentékeny pénzbírságot szabnak s tekintve, hogy főképp a vidéki iparosok az új ipartörvénnyel még nem igen ismerkedtek meg, elhatározta, hogy az új ipartörvénynek mindazon szakaszait, melyek büntető és bírságoló rendelkezéseket tartalmaznak, a kamara területén levő iparosokkal alkalmas módon közölni fogja. Egy felmerült eset alkalmából a kamara kérdést fog tenni a ministeriumhoz az iránt, hogy az ipartestületek alapszabályai (tekintve, hogy az ipartestületek nem magán egyesülések, hanem nagy részben hivatalos jellegű teendőket végeznek közeg) a szokásos alapszabályi bélyeggel ellátandók-e s hogy az ipartestületeknek hivatalos ügyekben más testületekkel vagy közhatalóságokkal váltott levelezései portmentesek-e?

Nemes Vid községnek vásárnápn átélézése, Sád községnek betűjárás engedélyezése iránt való kérelmét pártolól, Zomba községnek újabb országos vásár engedélyezése iránt való folyamodását azonban elutasítólag véleményezte a kamara.

Trefort Ágoston vallás és közoktatásügyi miniszternek a pécsi kamara területén levő műiparosok névsorának közlése iránt való megkeresényét alkalmul ragadta meg a kamara arra, hogy Trefort miniszter urnak az iparművészeti társaság alapítása által a hazai műipar érdekében kifejtett nagybecsű és sikert biztosító tevékenységéért hódoló tiszteletét s háláteljes elismerését kifejezze. Együttal pedig kijelenti a kamara, hogy a miniszter úr által megindított nagyfontosságú társadalmi actiot őszinte lelkesedéssel s a legteljesebb ügybuzgósággal fogja támogatni. — Végül a kamarai titkár indítványára a kamara az iparművészeti társaság alapító tagjai sorába lepett.

A babócsai ipartársulatnak ipartestületté leendő átalakulata iránti való kérelmét, tekintettel arra, hogy Babócsán elsőfokú iparhatóság nem székel s hogy ott a képesítéshez kötött ipart üzök száma csak 24, elutasítólag véleményezte a kamara. A barcsi kereskedőnek egy járásbírói hivatalnak Barcsra való felállítására érdekében szerkesztett emlékiratát melegen pártolva terjeszti fel a kamara a ministeriumhoz.

A napi rend tárgyaitnak elintézése után Rath Mátyás kamarai elnök ur a következő beszédet intézte a kamarai tagokhoz:

Tekintetes Közgyűlés!
Igen Tisztelt Uraim!

A mai ülés a jelen évben utolsó lévén, kedves kötelességemnek tartom a pontos üzenetben módjára számot vetni az ezen évben kifejtett tevékenységünkkel s illetve rövideden visszapiillantani kamaránknak ez évi életnyilvánulásaira.

Kamaránk az 1884. évben összesen 8 rendes, 2 rendkívüli, 5 szak- és 7 közös bizottsági ülést tartott. Az iktató könyv tanúsága szerint beérkezett összesen 2759 ügydarab, melyek közül: 196 földmiv., ipar- és kereskedelmi miniszteri, 2 vall.- és közoktatásügyi min., 6 közlekedésügyi min., 4 pénzügyminiszteri leirat és meghagyás, 127 testületi megkeresvény és átirat, 284 hatósági átirat, 124 cégbejegyzési és 435 iparbejelentési és törlési ügydarab, 1459 különféle jellegű ügydarab. — Kamarai illeték fejében beérkezett a kamara területén levő 13 adóhivatalról összesen 5857 frt 54 $\frac{1}{2}$ kr.

Az 1885. évi budapesti országos kiállítását illetőleg 351 ügydarab érkezett be, kiállító pedig a kamara területéről 249 jelentkezett.

Ime ez röviden a statisztikai eredmény!

Munkálkodásunk iránya s az általunk felöltött ügykörök ülései jegyzőkönyveink kiemelő és részletes tájékoztatást nyújtanak s hű bizonyítványt adnak arról, hogy a kamara ez évben az adott körülmények közt hivatása magaslátán állott s a magas kormányval és közhatalóságokkal szemben megbízható, ügybuzgó, hivatalos organum, a kereskedő és iparvilággal szemben pedig készséges, lelkiismeretes érdekképviselő volt.

Közzgazdaságunknak alig van ága, melyben a kamara ez évben tevékenységet nem fejtett volna ki.

A vasuti ügy, nevezetesen a vasuti forgalom és tariffaviszonyok, a vásár, vám, adó-ügy, az általános kereskedelmi és iparügyekben kezdeményező, támogató, véleményező, felvilágosító és közvetítő munkálkodást fejtettünk ki.

A magas kormányhoz intézett felterjesztéseink s jelentéseink mind jóakaratu figyelemmel részesültek.

A hatóságok, testületek s egyes ügyesbajos felek megkeresvényei mindenkör gyorsan s lelkiismeretesen elintéztettek, mi által a kamarai intézménynek e kamarai kerületben való népszerűsítését nagyban előmozdítottuk.

Kiválóan foglalkoztatva lett e kamara az új ipartörvény életbelépe s az országos kiállítás ügyeinek ellátása által.

A mint e vázlatos összeállításból is kitűnik, a kamara valamennyi napi kérdést, a mennyiben az iparra, kereskedelemre általában, különösen pedig e kamara kerületének közzgazdasági viszonyaira befolyással lehetnek, élénk figyelemmel részesítette és sohasem mulasztá el adott alkalommal, kérő, sürgető, vagy óvó szavát illetékes helyen felemleni.

A kamarai iroda egész éven át fokozott munkásságot fejtett ki, miután az ügyek eddigéig nem tapasztalt módon szaporodtak s a kamarai illeték kivételése, a kiadandó évi jelentéshez szükséges adatok beszerzése, feldolgozása, a folyó ügyek elintézése, a tárgyalás alá kerülő ügyek előkészítése, végrehajtása stb. a létező kevés számú munkéró legnagyobb megfeszítést vette igénybe.

A kamarai tag urak körében a következő változások fordultak elő: meghalt 2 bel- és 2 kültag, Pécsről való elköltözés következtében 3, lemondás következtében pedig 1 tag lépett ki a kamara kötelékéből, kiknek helye azonban a kamarai törvény értelmében új tagokkal lett betöltve.

S ezzel a kamara ez év végén és a hiven teljesített kötelesség felemlő tudatával tekintet vissza rövid működési idejére, mert a mit hatáskörében megtenni lehetett, azt meg is tette.

Az érdem e tekintetben első sorban a kamarai tag urakat illeti, kik ügybuzgó tevékenységükkel s bölcs tanácsaikkal, véleményeikkel az elnökséget támogatni szívesek voltak.

Fogadják ezért legőszintább köszönetemet, köszönetet mondok egyszersmind az igen tisztelt titkár urnak is, ki ernyedetlen ügybuzgóságát és gazdag tapasztalatait és széleskörű ismeretét a kamara érdekében annyira értékesítette, hogy ma már fiatal kamaránk hazánkban bármelyik testvér-kamaráját a versenyt kiállja s így kamaránk létjogát teljesen kivívta. Továbbá hálás elismeréssel tartozunk a fővárosi, különösen pedig a kamara területén megjelenő lapok tisztelt szerkesztőseinek a kamara közleményeinek szíves közlése által tanusított nagybecsű érdeklődésükért, mi által a kamarát hivatása teljesítésében hathatósan támogatták.

Ezek után kérem önöket uraim, hogy az új évben is, melynek küszöbén önöket szívből üdvözlöm, ügybuzgalmuk, támogatási készségük ne lankadjon; mert a legjobb hadvezér sem győzhet, ha nincsenek ügyes harcosai, a kik vállaltva igyekeznek a szent ügyet diadalra emelni. Csekély személyem az elnöki tisztelt járó nehéz feladatot csak úgy oldhatja meg igazán, ha az igen tisztelt tag urak ezentul is gyenge erőmet támogatni fogják! Az önk buzgóságából nyerek új lelkesedést és kitartást.

Ismételve boldog új évet kívánva önöknek uraim, ajánlom magam továbbra is szíves hajlamaikba és becses barátságukba. — A kamarai tagok ezen zárjelenetet élénk helyesléssel tudomásul vették s az elnök szíves jókívánatait hangos „Éljen!”-vel viszonozták.

Levelezés.

Siklós, 1884. decz. 28.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Becsés lapja 100-ik számában foglalt közleményemre a „Pécsi Figyelő” 53. számának mellékletén 48-asról egy feleletnek látszó cikk jelent meg, mely felelet egészben az én személyemmel foglalkozik s midőn közleményemet valódi értelméből mindenáron kiforgatni iparkodik, személyemet bíráltnak tárgyává teszi.

Kezdi azzal a régi nótával, hogy én polgártársaim bizalmát úgy koldultam. Ezt a „Pécsi Figyelő”-ben már nem először olvasom; de hát a papiros türelmes s nem tehetek róla, hogy 48-as a dolgot elferdítve adja elő. Az alkalmammal a megyei bizottsági tagok általános választása eszközöltetvén, nehogy a 48-as kör által kijelölték választásának meg, én és több barátaim avasításba beleavatkoztunk s azokat küldöttük fel szavazni, a kikre mindig számíthatunk s ha én is többeket felhívtam a szavazásra, az nem csak az én, hanem a mi többi jelöltjeink érdekében is történt. — Ezt gyakorolták a 48-as tiszta, önzetlen hazafiak is, csak hogy jelöltjeikkel keresztül estek, pedig biztosíthatom a 48-as, hogy a függetlenségi kör híveiből egyet sem kísértettünk meghódítani. Az ilyen bukás megtörtént már máskor is s meg történik még sokszor.

Persze erre 48-as szokása szerint kijelenti, hogy jelöltjük nem volt, pedig akkor rájában az ellenzéki kör elnöke az elnökségről lekötésével fenyegetődzött az okból, mert a 48-as párt emberei nem teljesítették kötelezettségüket. Hogy most is gyűlést tartott az ellenzéki kör s megállapította azok neveit, kikre a párt emberei szavaztak, több szavazható s általam nagyra becsült oly egyének től hallottam, kik a gyűlésen jelen voltak, de a jelöltek személyében nem találván biztosítékot, inkább nem szavaztak, mint sem a jelöltekre szavazzanak.

Téved a 48-as, hogy én nagyon sokat gondolok Farkas József megválasztásával, vagy pedig személyével meg lennék akadáva. Én csak abbéli véleményemet adtam elő, hogy vannak az ellenzéki pártban sokan, kik jobban képesek lettek volna Siklós érdekeit képviselni s előmozdítani s erre nagyobb biztosítást nyújtottak volna, mint Farkas. Ha ezen véleményem nem áll, úgy nagyon sajnálom, hogy tévedtem s megengedem, hogy 48-as jobban tudja, mint én, hogy párta mily elemekből áll. Annnyit mondhatok, hogy előttem is híros ember volt már régóta Farkas József uram — gorombáskodásairól, de azt nem hittem, hogy ezen tulajdonsága a 48-as párt első közé emeli!

48-as azt is állítja, hogy én dolyfős vagyok s előttem csak a diplománál kezdődik az ember! Ezt ugyan az én tetteimből vagy pedig megczáfolni óhajtott közleményemből ki nem vehette, csakis a kaján rosszakarat az, mely még arra is ragadtatja magát, hogy hazudik. Ilyen hazug állítás az, melyet 48-as a siklói szabadalvó párt híveire fog, hogy hetvenkedéssel iparkodnak minden jót megakadályozni, trinitási út kiépítését, más egyéb üdvös intézkedést. Hol, mikor tették ezt a szabadalvó párt emberei? Hanem igenis a 48-asok azok, a kik nem azt nézik, hogy mit indítványoz, hanem ki az, a ki indítványoz. Kik miatt pang Siklóson a társadalmi élet? Kik alakítottak politikai kör? s kik léptek ki a kaszinóból s ezzel ezen kiválólag társadalmi intézményt fennállásában lehetetlenítették? Ugy vannak a 48-asok minden kérdéssel, ha valamit megnyerni akarnak, akkor előbb összeszidják azt, kitől a segédelmet kérni kellene s ezután a szükségszerűségre

hivatkozva, kiabálva követelik s midőn meg nem kapják, nem magokban keresik az okot, hanem bizonyosan abban, a ki azt meg nem adta, vagy, végső esetben, azokban, a kik örvöngő kiabálásaiban részt nem vettek.

Majd ha elég lovagias lesz 48-as támadásait személyem ellenében saját neve alatt ismétetni, úgy hogy tudhatom, kivel van dolgom, akkor én is bővebben kiterjeszkedem támadásaira, de míg álneveket használ, támadásait megvetem. Azonban legyen meggyőződve, hogy én véleményem bármikor, bárki ellenében és bárhol nyilvánítom s ebben nem fog megakadályozni senkinek, még ismeretlen helyről származó támadása sem s legyen meggyőződve, hogy kimondott véleményemben, még Farkas Józsefnek majdan a trinitási út kiépítő szakértő optikusai* sem fognak megtanitorítani, ha csak Farkas József fel nem világosít, hogy a kormánypárt és szabadalvó párt közti a dikció.**)

Azért is 48-as cikkezze ki a rókabőrrel, ne bujj a farkas bundájába, hadd lássuk, hogy az alatt, míg most tisztességekben megtámadsz, megvalogatód-e talpaidat, csupa ösztönből is a sártól, mint a macska, vagy pedig az eb természetével bírsz, mely sárosan hagyja lábait s a hová lép, ott hagyja saros lábainak nyomatát.

Ezeket kívántam 48-as támadására megjegyezni s kérem t. szerkesztő urat, legyen szíves ezen nyilatkozatomat becsés lapjában közzétenni.

Tisztelettel

Pakusz Gyula,
ügyvéd.

*) **) Farkas nyilatkozatai.

Hírek.

Királyi adomány. Ő Felsőge a király, az alapítandó magyar iparművészeti társaság érdekében Trefort Agoston közoktatásügyi miniszter által hozzá intézett emlékirat alapján nevezett társaság létesítésére 1500 forint adományozott.

Újvízi tisztelgések. Újév napján a városi tisztviselői kar tisztelettel tiszteltet Aidinger János kir. tanácsos és polgármester úrnál. Az üdvözlő beszédet Zavaros Péter helyettes polgármester tartá, melyre a polgármester igen szívélyesen választott. Ezután a városi tanács a polgármester vezetése alatt Perczel Miklós főispán úr méltóságához innen pedig Dr. Dulánszky Nándor megyés püspök úr exciájához ment, mindkét helyen kifejezve jó kívánatait s mindkét helyen a legszívesebb fogadtatásban részesülve.

Myilvános kimutatás. Az újvízi tisztelgések megváltására szerkesztőségünkhez beküldött íven a szegények javára adakoztak az eddig kimutatott 3 forint 70 kron kívül dr. Antal Gyula orszgy. képviselő 20 forint, Fekete Mihály 2 forint. Összesen 25 forint 70 kron. Ugyancsak szerkesztőségünkhez a „szegény-ház-alap”-ra adakoztak: Dr. Antal Gyula orszgy. képviselő 100 forint, Czuri József 5 forint, Fekete Mihály ügyész 10 forint. Összesen 115 forint. E nembeli adományokat valamint eddig, úgy ezután is készségesen elfogadjunk és nyilvánosan nyújtjuk. A fent említett összegeket rendeltetési helyekre juttatjuk.

Somssich Pál, közéletünk veterán harczosa, megküldte arcképét Kossuth Lajosnak, mit nagy hazánkfia szintén arcképe megküldésével viszonozott. Mint az „Egyetértés” írja, Somssich Pál tavasszal Olaszországba utazva, meg fogja látogatni Kossuth Lajost.

Sylvester estély. Mint minden évben úgy az idén is Sylvester estélyén díszes vendégkoszoru gyűlt össze Nádosssy Kálmán Szt.-lőrinczi vendégterelő házában. Ott voltak Jeszenszky Ferencz aszpán és neje, Verme György és neje Ilona és Bella leányai, Nádosssy István és neje, Jeszenszky Ferencz orsz. képviselő és neje, Szily Borcsa, Gálovits Janka, Nádosssy Mariska, Ida és Etelka házi kisasszonyok, Trixler Károly, Dr. Rammeshofer Károly, Konczek Gusztáv, Ország Lajos, Szily Tamás és Pongrácz,

Igmándy Ferencz s Nádosssy Elek. A díszes társaság hajnalig mulatott és tánczolt cigányzene mellett. De a multság mellett sem felejtkeztek meg a szt.-lőrinczi szegényekről, kiknek javára tombola játéki rendeztetett, melynek igen tekintélyes összegre rugó eredménye lett. — A „Pécsi Dalkoszorú” által a Scholtz-féle helyiségben rendezett Sylveszter estély igen szépen sikerült. Az új dalárda énekdarabjai igen hálás fogadtatásban részesültek és szép reményekkel jogosítanak fel. Közönség óriási számmal volt, a fiatalok a városi zenekar játéka mellett reggeli 3 óra utánig tánczoltak fáradhatatlanul. A négyeseket 64 pár tánczolta.

Pulszky Ferencz jubilauma. Az országos régészeti és embertani társaság és az írók és művészek társasága kedden Pulszky Ferencz 50 éves írói működésének emlékére fényes emlékműnépélyt rendeztek. Üdvözlő beszédek tartottak: Nyáry Jenő báró Havas Sándor, Hunfalvy Pál, Szász Károly, Jókai Mór, Szilágyi Sándor, Paulay Ede, Nagy Imre, Friedlaender János, Henszlmann Imre, Téglás Gábor, Melly Béla és Black Maurice, melyekre Pulszky egyenként jóválaszt. A külföldről jött számos üdvözlő távirat közül különös felemelést érdemel Rzsó trónörökösé, mely felolvastatván, lelkes éljenzessel fogadtattott. Esti fél 8 órakor a Hungaria-szálló nagy termében díszlakoma tartott, melyen hogy számos feköszontóban és távirat felolvasáson nem volt hiány, mondani is felesleges. Pulszky Ferencz, közéletünk e kimagasló, európai tekintélyű alakja, nemzete összes értelmiségének elismerésével és nagyrabecsülésével találkozik. Hazája történetében maradandó nevet vívott ki magának. Törhetetlen erőnye és munkakedve remélünk engedik, hogy az unnevelt még igen sokáig fog Magyarország javára működni. Ugy legyen.

Iparosaink és a közönség figyelmébe. A rendőrségi hivatal felragaszok és lapunk útján is tudatja a közönséggel, hogy ezen a iparos segédnek és tanuló bejelentése, valamint a munkakönyvekről való jelentések csakis a d. e. hivatalos órák alatt eszközölhetők.

Az országos kiállítási bizottság szakbizottsága — megkeresésre — tudat városunk polgármesterével, hogy Pécs sz. kir. városának kiállításra bejelentett, (leginkább a tanügyre vonatkozó) tárgyai meghosszabbított határidővel január hó végéig küldetnek be.

Községek figyelmébe. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a tavasszal közösi faiskolák számára 120,000 drb gyümölcsvadonczot fog ingyen szétosztatni azon községek között, melyek alkalmas vidéken felkésznek, kellő berendezéssel el van látva s hol a gyümölcstermelésnek akadályai nincsenek. E kedvező körülmények a tanfelügyelői hivatal, a faiskolai kerületi felügyelő, vagy a megye által igazolandók. A vadonczokért a kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézett közösi kérvénynek legkésőbb február 16-ig az illető megye gazdasági előadójának, — adandók át. Magánosok ilyen kérvényei csak azon esetben fognak tekintetbe vétetni, ha a községek a kiosztásra szánt vadonczmennyiséget nem veszik igénybe.

Orvátadás nyílt országoton. Rozsnyó Mór pécsváradí fuvaros hétéfőn d. u. több rendbeli szállítmánnyal Pécsről hazafelé kocsizott s midőn Hirden völgynek le tartott, hátulról reá két ismeretlen egyén által lövés tetetett, mely hal halántékát súrolta; ezen kívül a kocsit megállítván, Rozsnyó kegyetlenül elveretett s kikutatott, azonban pénz — 27 kron kívül — nem lévén nála, sem tőle, sem kocsijáról semmi el nem vétetett. Ugy látszik, hogy a szerencsétlen, kinek felgyógyulása alaposan remélhető, ma ámboszonak esett áldozatul. A támadás helyszínén egy törött fegyvert találtak. A csendőrség ez ügyben már eszközölt elfogásokat.

Kéménytűz volt csütörtökön a törvényeségi épületben, mely azonban, miután rögtön észrevették, a tűzoltók által gyorsan elnyomtatott.

A „Pécsi szabadelvű-kör“ holnap, vasárnap d. e. 10 órakor a „Hattyu“ emeleti éttermében közgyűlést tart, melynek tárgya a kör tisztikarának megújítása lesz.

Elfogott katonaszökevény. H u d i c s 52-ik gyalogezredbeli, irodai szolgálatra alkalmazott tizedes mult heten az ezredtől megszökött; azonban a keresésére küldött altisztek által 5 nap mulva, kedden, d. u. 3 órakor a „Jó pásztor“-féle korcsmában elfogottak. — Ügyében a vizsgálat még nincs befejezve.

Talált hulla. A tötösi és bakonyi határban a réteken január 1-én a kővágó-szöllősi kanász 23 éves fiát agyonlőve találták. Mint a megöltöt atyja mondja, fia Sylvester estjén a bakonyi kanászsázl távozott hazulról. A pécsi járásbíróság kiküldötte a királyi ügyesség indítványára azonnal, még másodikán kiment a helyszínére.

Hűtlen szolga. Urbán Venczelné pénteken reggel Bagó János (hosszuhetényi illetőségű) és Divjak Ferencz kocsisait Bagónak átadott 13 frt 20 krral a szabolesi bányába küldte szénért, hova megérkezve, Bagó társát rakodni küldte, mire Divjak tőle a pénzt kérte. E kérelem teljesítése helyett Bagó Divjakot fejbe verte s kocsit, lovat otthagya, a pénzzel s egy nősöméllyel, ki már ott előre várt reá, odább állott.

Siklóson, mint levelezőnk írja, december 28-án tartott az ottani Casino rendkívüli közgyűlést, mely alkalommal Pakuszy Gyula indítványára egyhangulag kimondatott az alapszabályok módosításának szüksége oly irányban, hogy a Casino politikai körre alakul át és „Szabadelvű Kör“ czímet véve fel, ezenül a szabadelvű kormány által képviselt eszmék, és a szabadelvű párt irányelveinek érvényre juttatása lésszen a czélja ugy Siklóson, mint a kerületben. Az alapszabályok módosítására bizottság küldetett ki, melynek tagjai Kohn Lajos, Darázszy Gábor, Pakuszy Gyula és Dr. Darázszy Ödön.

Szent-Lőrincz-verpöljei vasút. Mint biztos forrásból értesülünk, a budapest-pécsi vasút igazgatósága a közlekedési minisztériumhoz engedélyért folyamodott egy Szent-Lőrincztől Verpöljeig terjedő vasutvonal építésére.

Vashidak építése. A Szolnok melletti vasuti fahíd helyébe vasszerkezeti híd építetik. — A nagyváradi-kolozsvári vonalon Nagyváraddal szembe fordított vasúti hídját szintén vashíddal cserélik fel. Az engedély-kinyerés iránti kérvényt erre nézve már be is adta a m. kir. államvasutak igazgatósága Nagyváraddal város tanácsához és közigazgatási bizottságához.

Verseny a vonattal. Mult hó 20-án a Deésről jövő utazók érdekes utat tettek meg a vasuton. A kis vonatot a Sátorfogadónál utolérte báró Józsika Andor négy pompás erdélyi szürkejével és egész Kolozsvárig — mintegy három kilométernyit uton mindenütt a vonattal egy vonalban haladva, utójára is előbb érkezett meg Kolozsvárra, mint a vonat. Valahányszor az országot a báró fogatát a vonathoz közel hozta, az utazók mindig hangos éljenzésben törtek ki.

Szinlap 1734-ből. A braunschweigi muzeumban kuriozumként egy 1734-iki szinlapot őriznek, melyen a következő sorok vannak: „A közönség kényelme szempontjából rendelkez, hogy az első sor lefedődjék, a második sor térdeljen, a harmadik üljön, a negyedik álljon; így mindnyájan láthatnak. A nevetés tiltatik, mert szomorújátékot adatik.“

Helyes eszme. Sényi Pál Pestmegye főerdőmestere az erdősítések mikénti keresztültelére igen helyes eszmét ajánl elfogadásra, mely ha keresztültelvitetnek, az erdősítéseket nagy mértékben megkönnyitené. Nemzetgazdaságilag nem mellesé körülmény, hogy az erdősítést minél olcsóbban eszközöljük. A főerdőmester név iskolás gyermekeket tartana legcélszerűbbnek a fültetésnél alkalmazni, kikkel a tavaszi időben pár nap alatt óriási területeket lehetne befásítani. A nehezebb munkát természetesen munkások végeznék, a takarékoság mellett a gyermekekre nézve

ez valódi mulatság s egyuttal egész életükre kiható hasznos tanulság lenne.

A furfangos kőmíves, vagyis: nem lehet „becsapni“ a németet, illetőleg: ne kívánczozzál Szlavóniába. Nem jól ment a sora Herczegfalván K. M. kőmíves majsztrannak. Barátai nógatták, hogy hagyja itt ezt a siralomvölgyet s vándoroljon ki, illetőleg be Szlavóniába. Lefeslették előtte az ott uralgó árkádai állapotokat, a hol oly bőven terem a krumpli és csizok, mint nálunk a szerb tövis; elmondották neki, hogy ott nincsenek, a kik adórestáncia fejében kilicizálják feje alól az utolsó vánkost. Ilyetén sok szép beszéd után rá hagyta magát venni az érdemes majszter, hogy csakugyan elmegy Szlavóniába, új hazát keresni. Föl is pakolta magát, csatládját s anyját egy kocsiara s lsten hozzád-ot mondva Herczegfalvának, Duna-Földvára utazott, hogy ott hajóra ülven, Szlavóniába utazzék; D-Földvára érvén, azon szomorú tapasztalatra jutott, hogy az utazási költség Dombosig nem valami megvetendő összeget képez; de fölfedezte azt is, hogy minden utas kezében bármily csomagot bevihet a hajóra, melyért nem kell vitelbért fizetnie. „Megállj csak, ebadta németje — gondolta magában az agyafurrt majszter — majd becsaplak én téged.“ Szerzett egy zsákot, anyját — ki Herczegfalván kuruzslással foglalkozott — minden szabadkozása dacára ebbe beleegyzőmösztöte, hóna alá vágta s magával bevitte a hajóra. Sikerkült volna is turpissága, ha ugyan a hajón egy előre nem látott esemény elő nem adja magát s meg nem hiúsítja kőmívesi agyafurtsággal kieszelt tervét. Fele uton egy a hajón utazó marhakereskedőnek teli eszényét ellopták. A hajóskapitány elrendelte az utasok máhálnak megmozdítását. Mily nagy lön rémülete a mi majszterünknek, midőn a hajómátróz azon zsákot vette szemle alá, a mely az ő anyjának porhüvelyét foglalta magában. Váltig szabadkozott, hogy ő a pénzt el nem lopta, állítá, hogy a zsákban hús van. Amde a mátróz hajthatatlan maradt, fölnyitá a zsák száját s az utasok nagy bámulatára kigurult belőle az öreg anyóka. Az élelmes kőmíves majsztert a hajóskapitány elé vezették s — oh fátum — a viteibér kétszeres megfizetést ítélték.

Dobra került Munkácsy-kép. Hétfőn d. e. árverezték el Budapesten Munkácsy Mihálynak „A búsuló betyár“-t ábrázoló ifjúkori festményét Róth János és társa lakásán (Károly-körut 7, sz. a.) A kép sorsa a következő. A képet Guthy Benő ügyvéd nyerte sorolás után a magyar képzőművészeti társulattól, ki aztán pénzt vett kölcsön a képre Csátrai Józseftől. Ez időben Guthy és Csátrai közt perre kerülén a dolog, a kép bírói zár alá vétetett, és így nem mehetett át a bécsi Kunstverein birtokába ki azért 22 ezer forintot ígért (és állítólag 7000 frt előleget is adott) — Csátrának. Ez időtől fogva a kép sorsa igen változó volt. A bíróság Csátrának ítélte oda a képet, a ki Róth János és társánál elzalogosította azt, aztán vevőt keresett a képre Bécsben, miután a Kunst-Vererein ígértétől elállott és e célból kétszer is megfordult a műrekek „Schuber és Comp“ czőgnél Bécsben, (legutóbb Beningshauser báróné ígért volna érte 5000 frtot.) Ezen idő alatt azonban Csátrai előlegei a képre Roth és társánál már 750 frtra rugtak, mely követelések határideje november 15-én lejárt, a zálogtárgy bírói árverés alá került, mely alkalommal 925 frtért, mint legtöbbet ígérőnek, „Róth János és társa“ czég birtokába ment át.

Vegyes hírek. Krapina horvát község polgármestere és jegyzője gyanus pénzműveletek miatt felfüggesztettek és vizsgálat alatt állanak. — Radosevics Starcevic-párti képviselő a Starcevic-párt tartománygyűlési feliratának aláírása miatt mint honvéd-hadbíró katonai becsület-bírság alá idéztetett. — A német birodalmi gyűlés „szabad közigazdasági egyesületének“ vámbizottsága elhatározta, hogy a birodalmi gyűlésen indítványt fog tenni a gabona-vámok háromszoros felemelésére. — A „Times“ világhírű angol

lap elsején 100-ik évfolyamába lépett. — A bolgár „országgyűlésen“ Sivacev képviselő erősen megtagadta Karavelov kormányát, sőt a miniszterelnököt az államkincstár megkárosításával vádolta. Karavelov az elnököt felhívá, hogy a szónoktól a szót vonja meg. Az elnök azonban e kérelemnek nem tett eleget. Ekkor a kormánypárt 30 tagja felkerekedett, Sivacevre rohant s azt addig verték, míg több sebből erősen vérezve össze nem rogyott. — Az osztrák-magyar monarchia és a nemzetközi Kongresszus Berlinben egyezményt kötöttek, melynek lényege abban áll, hogy monarchiának a társulat lobogóját elismeri, minek fejében árucikkeink adómentességet, alattvalóink pedig a benszülöttekkel és más országok alattvalóival egyenjogúságot nyernek. — Az angol kormány és Whitehead-torpedó-gyár tulajdonosa között nem a gyárnak Angliába való áthelyezése, hanem egy fiok-gyár felállítás ügyében folytak a tárgyalások, mint azt az angol lapok ellenében az „Országos Értesítő“ bizonyítja. — Előző egyik számunkban említettük, hogy király O Felsége legújabb rendelete szerint a gödöllői vadászaton elejtett szarvasok a budapesti szegényeknek küldendők. A napokban egy szállítmány utnak is indítottak a Jozsef árva-ház részére; a küldeményre azonban a vámőrök 45 frt vámot vetettek, mely összeget az árva-ház igazgatója — a sajátjából — ki is fizette, mielőtt O Felsége értesülvén, a 45 frtot az árva-ház igazgatójának megküldette s intőzkedett, hogy jövőben a szállítmányok után járó vámilleték az udvari pénztárból kifizetessék. — Az eszéki postánál Kaju István gyakorak 645 frtot sikasztott. A sikasztó ádatadott az ügyésznek — Viktória angol királynő legifjabb leányát, Beatrix hercegnőt eljegyezte Battenberg Henrik hercege. Az öreg királynő legkedvesebb leánya eljegyzéséből csak azon feltétel alatt egyezett bele, ha az új pár vele együtt fog lakni. A fiatal hercege öccse a bolgár fejedelemnek és hadnagya a porosz testőrezredben. — Hercege Odescalchi Agost özvegye szül. Zichy Anna grófnő Nyitra-Szerd hely. Csálódka és Szolcsa birtokaiból hitbizományt alakított. — A német birodalmi-gyűlési pártviszonyai: Német-konzervatív van 77, birodalmi-párti 28, nemzeti szabadelvű 50, centrum párti 99, welf 10, lengyel 16, német szabadgondolkodó 63, néppárti 17, social demokrata 24, elszász-lotharingi 15, pártokivüli 7. — Morzé L. A., a róla nevezett telegráf-rendszer híres feltalálója hirtelen meghalt Párisban 65 éves korában. — A spanyolországi mult hó 26-iki földrengés borzasztó pusztításokat tett. Albuquerque város egészen romba dőlt. 30-án ismét volt földrengés. Az áldozatok száma edig több 2000 embernél. — A „Kis Pipa“ — kell-e mondanunk, hogy a budapesti híres étteremről van szó — Sylvester estjén ülte fennállásának 25-ik évfordulóját. — Ausztráliában a Mount Morgán (hegy) csúcán aranytelepre bukkantak, melyből több millió frt értékű arany lesz kibányászható. Említésre méltó, hogy e telepeken az arany csaknem szabadon, hanem homokban fordul elő. — Az olasz kormány diplomáciai uton arra törekszik, hogy a Németországtól szubvenczióban részesülendő német-ausztráliai gőzhajózási menetek európai végpontjál ne — mint azt a német kormány erre vonatkozó törvény javaslatában tervezi — Triest, hanem Genua állapítsák meg. — Várkonyi b. Hosszú Márton vagyonos polgár, fiát, ki atyja iránt semmi tisztelettel nem viseltetett s e miatt Pécsért huzamosabb ideig be is volt zárva, agyánította.

Beküldetett. A „Pester medicz. Presse“ írja: A legközönségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentetlenebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle pastillák e célra kitűnőeknek bizonyultak, a mennyiben a köhögési ingert eltávolítják, előidézik a nyálka vetést és nem idéz-

nek gyomorsavat. Egy eredeti doboz ára 25 kr., 50 krajczár.

Gyomorlaj ellen Egger fia gyógyszer-gyárosnak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, melyek emésztés hiány, görvély, halványosság, ismétlődő fájás s vese kóbetegségek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. Városunkban raktáron következő gyógyszerész-üzletnél: Ödön Balás, Kovács M., Sipőcz I. és Irgalmas szerzeti gyógyszerháznál.

Kimutatása

a „Baranyamegyei közs. tante.ület“ részéről eszközölt adakozásokról a magyarországi tanítók árúháza.

(Folytatás.)

Viezer Endre gyűjtőivén: 7 frt.

Walter J., Pfeifferman, Szevera, Maytinger 1—1 frt, Lanczner, Szevera Leo, Piller, Stefanovics, Kleindorf, Kleidorfer, Viezer E., 50—50 kr.

Wolf Mihály gyűjtőivén: 4 frt 50 kr.

Csukly 2 frt, özv. Csukly Józsefné, Koszter 1—1 frt, Wolf 50 kr.

Szabó Ferenc gyűjtőivén: 4 frt 30 kr.

Siklosi községi polgári iskola I. oszt. 1 frt 20 kr. II. oszt. 1 frt 10 kr, III. osztály 60 kr, IV. osztály 40 kr, Szabó F. 1 frt,

Dreackcker Ferenc gyűjtőivén: 5 frt 75 kr.

Dreackcker, N. N., Czupy, 1—1 frt, Beck, Prusch, Hoffmann, Szily, Baumann, Schmeller 20—20 kr, Klesch 30 kr, Czákó, Tiszold, 25—25 kr, Ottó, Frauenholtz, Schulle, Klesch, Beck, Czupy 10—10 kr, Tiszold 15 kr.

Trischler János gyűjtőivén: 4 frt 28 kr.

Az iskolások részéről 1 forint 28 kr, Trischler 1 frt. Sipos, Dobos, 30—30 kr, Moszer, Gráf, Wittenbart, Hend, 20—20 kr, Brüstle 60 kr.

Szvácsék Mihály gyűjtőivén: 14 frt 80 kr.

Erreth Lajos, Erreth Antal 2—2 frt, Erreth Károly, Jankovits Hugó, Burgits N., Szemennyei, Hartmann Antal, Jankovics S., Streicher József, Erreth Kálmán, Krantszak János, Pintér József 1—1 frt, Kovácsics K. 50 kr, Ruwald Sándor 30 kr, Szvácsék Mihály öt éven át 1—1 frtot.

Waldinger István gyűjtőivén: 4 frt.

Király Károly, Somsich S., Szily, Waldinger 1—1 frt.

Leordinay Gizella gyűjtőivén: 9 frt 50kr.

Hinka Lászlóné, Mendlik, Leordinay Dominka és Ilka, Fischer Teréz, Czierer Stefánia 1—1 frt, Neumann Edéné, Neumann Ede, Ivics F., Bubreg Kócián Katalin, Koczian, Kiss, Kiss Vilmos, Moszer Paulina, Leordinay G. 50—50 kr.

Petz Mari gyűjtőivén: 5 frt.

Dobsay Antal 2 frt, Petz M., Nagy Gadó József, Pupinszky Kat. 1—1 frt.

Brogli Béla gyűjtőivén: 4 frt 10 kr.

Brogli B., Kulcsár, Medgyesy 1—1 frt, Brogli J. 50 kr, N. N., Névtelen, Wenck, Boek, Kiss 10—10 kr.

Kimutatás

a „Szegény-ház“ építési alapja javára ez ideig egyesek gyűjtő ivén befolyt adományokról.

(Folytatás.)

Ott Márton gyűjtőivén:

Ott Márton 50 frt, Dendl József 5 frt, Kremsberger Teréz, Schlagg Károly, Berký Teréz, Suha Rezső 1—1 frt, Krauss Mór 50kr. Összesen: 59 frt 50 kr.

Dr. Sey Ernő gyűjtőivén adakoztak:

Özv. J. J., Mayer Nándor, Hölbling Mária, Stern Károly 5—5 frt, Gradwohl Ede, Watzsch 4—4 frt. Összesen 28 frt!

Nagy Gadó József gyűjtőivén adakoztak:

Nagy Gadó József 20 frt, Ivar Lehel,

Deák Ferencz, Szóltzsné 1—1 frt, Gondos I., Pauer József, Horváth Mihály, Klesz, Deák József, N. N., Schiffer Mária 50—50 kr, Andrásovits Antal, Henner József, Kozári György 40—40 kr, Tamás Mihály, Weininger, Toma György, Novotni J., Mathievits István, Selli Mari, Peics András, Takács István, Sudás István, Szűcs Ignác, Simits József, Vörösné, Kreker József, Márkus M., Péter Mihály, König Ferencz, özv. Majerné, Haner György 20—20 kr, Horváth, Márovis Máttyás, Slijesevits Máttyás, Horváth I., Hermez özege, Holczhauser, Matusits M., Gunderla Józsefné, Paiger József, Stenovitsné, Mayer József, Bachmann András, Kozári A., 10—10 kr, Szabó György, Mayer Katalin 5—5 kr, Lenhard 6 kr. Összesen 33 frt 26 kr.

Lill János gyűjtőivén adakoztak:

Lill János 10 frt, Posgay József 2 frt, Zsulyesits Márton, özv. Moztliné, Mihálovits Antal, Katits Antal, Meiszerovits Anna, Ullmann Lajos, Vidákovics István, Winkler Ernő, Pammer Péter, Koczur János, Hoffer József 1—1 frt, Német János 20 kr. Összesen 23 frt 10 kr.

Herczeg István gyűjtőivén adakoztak:

Herczeg István 5 frt, Varga Károlyné, Bernics Györgyné 1—1 frt, Gadó Máttyás 40 kr, Vadász Mihály 20 kr, Fekete Ferencz 10 kr. Összesen 7 frt 70 kr.

Hartl Ferencz gyűjtőivén adakoztak:

Szánthó Antal, Bogosits Antal 5—5 frt, Orf Csipár 4 frt, Hartl Ferencz, Lütke J., 3—3 frt, Tichi Ödön 2 frt, ifj. Némethy J., özv. Peschitzné, Kummer András, Schwartz Lipót, Papp István, Horváth Imrené, Kristián, Wagner Emilia, Putzer Antal, Brenner F., H. Salamon, Geiringer Lajos, R. Betti 1—1 frt. Összesen 50 frt 10 kr.

Szabó Ferencz gyűjtőivén adakoztak:

Kálcs Mihály 1 frt. Összesen 1 frt.

Törvényszéki csarnok.

Büntető osztály.

1885. január 3.

2729/1884. Kreiselmayr Anna és társai ellen lopás illetőleg orgazdaság és bűnpárolás miatt.

2791/1884. Máttyás János ellen lopás miatt.

Január 5-én.

2685/1884. Csejner Pál és társai ellen súlyos testi sértés és erdei lopás miatt.

Január 7-án.

2884/1884. Sós József ellen orgazdaság miatt.

3365/1884. Novák Lázó ellen súlyos testi sértés miatt.

Január 10-én.

3617/1884. Tömpe János ellen erőszakos nemi közönséges kísérlete miatt.

4554/1884. Reitl Károly és társa ellen hatóság elleni erőszak miatt.

Piacz.

Pécs 1884. december 29-én.

Az enyhe időjárás még mindig fentartja uralmát, mert habár az eső havazással váltott fel, a fagy még hiányzik és így az utak szinte járhatlanok. Ehhez mérten a felhozatal is alig vehető számba és ennek következtében az árak, dacára azon csekély forgalomnak, mely az év fordultával beállni szokott, javuláshoz hajlók.

Kész buza különben még mindig elég bőségesen kínálódik és rövid időszállítási engedmények mellett a napi árakon könnyen vásárolható, mit a többi gabbanemekről nem mondhatunk, mert ezeknél a készletek már inkább sorvadtak össze.

Vetéseink felől a panaszok már csak gyéren hallhatók, minthogy az egerek pusztuló félben vannak.

A pécsi sertéshizlaltársaság heti tudósítása.

Felhajtás: 235 darab kővér, 392 félkővér, 13 drb sovány disznó. 16 drb süldő.

Arak: kővér disznó, minőség szerint 48 kr. klg.-kint. Félkővér 46 kr. darabonként 20 klg. Páronként 45 klg. élet-súly leszámitásával. Sovány disznó 33 kr.

Süldők: 35 kr. klg.-kint élősúlyban.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1884. évi szeptember hó 20-án tartott hetivásárról.

	100 kiló ára.
Buza:	) jó . . . . . 7.20) középszerű . . . . . 6.90) legalábbvaló 6.50
K észre:	) jó . . . . . 6.40) középszerű . . . . . 6.20) legalábbvaló . . . . . —
Rozs:	) jó . . . . . 6.50) középszerű . . . . . 6.30) legalábbvaló . . . . . —
Árpa:	) jó . . . . . 6.—) középszerű . . . . . 5.80) legalábbvaló . . . . . —
Zab:	) jó . . . . . 6.20) középszerű . . . . . 6.—) legalábbvaló . . . . . —
Kukoricza:	) jó . . . . . 5.90) középszerű . . . . . 5.70) legalábbvaló . . . . . —
Hajdina	—
Széna) Szalma)	mássa . . . . . 2.30 mássa 1.10

VASUTI MENETREND.

A Budapest-Dombóvár-Úszöghli vonalon:

Budapestről indul a 302. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.
Pécsre érkezik „ „ „ „ d. u. 5 „ 35 „
Pécsről indul „ „ „ „ „ 5 „ 55 „

Az Úszögh-Dombóvár-Budapesti vonalon:

Pécsre érkezik a 301. sz. vonat d. e. 10 ó. 15 p.
Pécsről indul „ „ „ „ „ 11 „ 05 „
Budap.-Kelenföldre érkezik „ „ „ „ este 8 „ 18 „

A Mohács-Barcsi vonalon:

Budapestről indul az 1. sz. vonat reggel 8 ó. 15 p.
„ „ a 11. „ „ este 7 „ 45 „
Pécsre érkezik az 1. „ „ d. u. 5 „ 46 „
„ „ a 11. „ „ reggel 7 „ 58 „
Pécsről indul az 1. „ „ d. u. 6 órakor.
„ „ a 11. „ „ reggel 8 „ 10 „
Barcsra érkezik az 1. „ „ este 8 „ 17 „
„ „ a 11. „ „ d. e. 10 „ 58 „

A Barcs-Mohácsi vonalon:

Barcsról indul a 2. sz. vonat reggel 8 ó. 20 p.
„ „ a 12. „ „ d. u. 5 órakor.
Pécsre érkezik a 2. „ „ d. e. 11 „ 02 „
„ „ a 12. „ „ este 7 „ 21 „
Pécsről indul a 2. „ „ d. e. 11 „ 17 „
„ „ a 12. „ „ este 7 „ 36 „
„ „ a 16. „ „ reggel 6 „ 10 „
Mohácsra érkezik a 2. „ „ d. u. 1 „ 54 „
„ „ a 12. „ „ éjjel 10 „ 07 „
„ „ a 16. „ „ reggel 8 „ 8 ó.

A szerkesztő üzenete.

W. V. Némethy. L—d S. Grác, Megemlékezésért fogadják köszönetünket és viszonzásul legjobb kívánatainkat az újévre.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

Alapított 1847-ben, Bécsben és Budapesten 1861 óta.

Az első valódi turhaoldó Hoff János-féle maláta-kivonatu mell-cukorkák kék papírosban vannak.

Az orvosi kitünőségek, mint Bécsben: dr. BAMBERGER, SCHRÖTTER, SCHNITZLER, ROKITANSKY, BASCH, FINGER stb. tanárok; Berlinben: dr. FREIRICH, LANGENBECK, LIEBREICH OSZKÁR stb. tanár urak e cukorkákat sok betegedési esetekben szemmel látható legjobb eredménnyel rendelik.

Hoff János-féle maláta kivonatu egészségi sör.

1 palack ára 60 krajczár.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat

1 p. 1.12, kisebb palack 70 kr.

Naponkénti gyógytudósítások

mell és tüdőfájdalmak, hurutos bántalmak, emésztési és ideggyöngeség, soványodás, vérszegénység és erőtlenség, gyöngék és üdülő félben levők gyógyulásáról örömdetes kezességgel szolgálnak minden szenvedőnek s reményt keltenek bennök, hogy ez általánosan elismert készítmények használata következtében csakhamar meg fognak gyógyulni.

Hoff János-féle maláta-kivonatu mell-cukorkák 60, 30, 15 és 10 krért, csak kék papíros valódiak.

Hoff János-féle egészségi maláta csokoládé $\frac{1}{2}$ kg. I: 2 ft 40 kr., II: 1.60. $\frac{1}{4}$ kg. I: 1.30, II: — 90

HOFF JÁNOS urnak,

a valódi maláta-készítmények feltalálójának és egyedüli előállítójának, cs. kir. udvari szállítójának Európa legtöbb fejedelmének stb.

Bécs, Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8. sz.

Pécs, márczius 10. 1881.
T. Uram! Körülbelül 2 hónap óta erős köhögésem van és már minden lehető megkísérletet, de egészen sikertelenül. — Az ön jeles Hoff János-féle maláta-készítményének használata óta azonban köhögésem jelentékenyen könnyebb lett és ezért újból megkérném önt (rendelés).

Tisztelettel: Strohmayr János, borkereskedő és pincér.

Ózd kastély. Maros-Ludas mellett, okt. 17. 1883.
T. Uram! Sziveskedjék Ön nekem azonnal 3 palack jelesnek bizonyult Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonatot és 2 csomag II off János-féle maláta-kivonatu cukorkákat posta-utánvétellel küldeni.

Haugwitz báróné, alapítványi bérly.

Mohács, Május 1. 1883.
Kérek ismét 12 palackot az ön kitűnő Hoff János-féle maláta-kivonatu egészségi söréből utánvétellel. Tisztelettel: Fekas Árpád, kir. sóhivatali ellenőr, Mohács.

Felső-Eőr, Április 9. 1877.
T. Uram! Mivel az ön Hoff János-féle maláta kivonatu egészségi söre oly megbecsülhetetlenül üdős hatásu az egészségre, kérek abból ez a kalomnál 25 üveggel vasuti utánvétellel. Tisztelettel: Grosz Gusztáv, Vöröstorony, állomás Szombathely.

Orvosi gyógy-tudósítás.

Három év óta szenvedő nőm saját magam és dr. Pribram tanácsára több hét óta az ön kitűnő Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonattal használja s annak gyógyhatása fölött bála van dicsérettel. — Azért kérem önt, hogy posta-utánvétellel (megrendelés). Tisztelettel: Dr. Lillienfeld Hermann, orvos, Prága Jeruzsálem-utca.

Fő-raktár:

Pécssett: Sipőcz István, Spitzer Sándor, Eiser János. — Bonyhádon: Kramolini József gyógyszer-tárában. — Baján: Michits István. — Bántaszék: Mayer Gusztáv. — Barcsen: Fried Fiverek. — Dombóváron: Ritter János. — Eszéken: F. S. Thürner Fia, J. C. (előbb Dienes gyógyszer-tára.) — Mohácsen: Prezmayer. — Kaposvár: Lajpczig Antal, Babóchay K. gyógyszer-tárában. — iklóson: Szalay Antal gyógyszer-tárában. — zigetváron: Salamon Gyula gyógyszer-tárában. — zezárdon: Hahn Adolf. — Villányban: Worlicsek & Waga.

60 magas kitüntetés.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált és
osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmat nyert

Szopiana-Szajszesz

Hatása:

1. Szopiana-szajszesz a száj- és orrüregnek (odvas vagy más fogak, dohányzás vagy bármilyen más okból eredő) minden bűzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetesen fehér színüket, meggyógyítja a fogkő képződését, védi a fogak zománczatát és óvja a fogfájást ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, üdíti és pirosvítja a foghúst és edzi a nyáchartyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog tusa pár csepp, vízzel nem elegyített szajszeszszel megdövesítettik.
5. Diphtheritis és más torokbajoknáligen sikeres gargarizáló szer.

Ara kicsinyben 1 üvegnek 1 ft 35 kr. 3.

Raktárak: Sipőcz István gyógyszerésznél Pécssett, Torók József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban. Biró János gyógyszerész úrnál Kolozsvárott.

Fő-raktár:

Dr. Schulhof Adolf urnál Pécssett.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutathatók.

Magyar-Jelzálog-Hitelbank 4% nyeremény-kötvényei a 100 ft.

Legközelebbi húzások:

1885. évi január hó 15-én.

1885. évi május hó 15-én.

1885. évi szeptember hó 15-én.

Nyeremény:

50000 — 50000 — 100000 ft.

Minden nyeremény-kötvény még az esetben is, ha már visszafizetve van, vagy nyere-ménnyel kihúzatott, minden további nyere-ményhúzásoknál tovább játszik, úgy hogy avval későbbi húzásoknál ismét nem csak egyszer de többször is nyerni lehet.

Ezen nyeremény kötvények kaphatók

Schapring J.

901

váltóüzletében Pécssett.

Legnagyobb vasbutor és Sodronyszőnyeg-gyár

Budapest, Fegyvertár utca 6. szám.

Ajánlom mindenféle vasbutor készítményeimet, mint

Agyakat 4 ft 50 krtól.

Gyermekágyakat 8 krtól.

Mosdóasztalokat 2 ft 50 krtól.

Ruhafogasokat 5 krtól kezdve fölfelé.

valamint mindenféle kerti butoraimat és e szalsba vágó minden cikkemet a legjobb anyagból a legjutányosabb áron.

Az ujra elárusítókat dívményekben részesülnek

Képes árjegyzékek, nyen és bérmentve.

„Szerencsi-féle család kávé“

a kedvencz italunk felülmulhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos barátot és barátot szerzett. Ezen eredmény különben is természetes, a mennyiben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb, táplálékonyabb és egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálnyi

„Szerencsi-féle család kávé“

vétetik.

Igen tisztelt asszonyság!

Szíveskedjék fenti állítás alaposságáról meggyőződést szerezni és a

„Szerencsi-féle család kávéval“ kísérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni, hogy a legjobb kávépótlék a

„Szerencsi-féle család-kávé“

mely a legtöbb fűszerüzletben, és pedig faládácskákban 10, 15 20 krjával, csomagokban 3, 4, 5 krjával kapható.

880.

Pacher E. Pécssett.

Szécsényi-tér 17. sz. a bazár alatt.

karácsonyi és ujévi

ajándékoknak alkalmas czikkekből, u. m. üveg, porcellán és majolica ivó és étkezészetek és dísztárgyak.

Kiváló ízlésű Salon asztali és függő lámpák és csillárok, fa, bőr, plüsch érc és china-ezüst dísztárgyak, tajt pipák és szipkák, utazó táskák, női táskák és díszkosarak, mindennemű illatszerek és szappanok legjobb kocsolyák, legfinomabb thea és rum és számtalan itt fel nem sorolt czikkek minden versenyt felülmúló jutányos árakban. Továbbá:

Gyermekjátékokból

leszállított árakon.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel
PACHER EDE.

Előfizetési felhívás

„Gondűző“

szépirodalmi hetilapra.

Midőn ezelőtt negyedével lapunkat megindítottuk, programmunkban hangsúlyoztuk, hogy csak oly műveket fogunk közölni, melyek az olvasó szellemét emelik és nemestítik, igyekezni fogunk, hogy lapunk minden magyar család nélkülözhetetlen olvasmányává váljék és azt minden anyá bátran adhassa serdülő leánya kezébe.

Nem kimélve semmi költséget, nem rettvén vissza semmiféle áldozattól, minden törekvésünket oda irányoztuk, hogy kiadott programunkat híven teljesítsük és most egy évnegyed múlva bátran hivatkozhatunk rövid, de már is nyomothagyó multunkra és önérettel terjeszthetjük elő eddig megjelent számaink tartalmát:

REGÉNYEK: „Székely támad, Székely bánja“ történeti regény P. Szathmáry Károlytól; „Izsák“ társadalmi regény Kazár Emiltől; „Palkó vitéz“ humoros népregény Margitay Dezsőtől; „A paraszt gróf fia“ Sziklay Jánostól; „Ki lesz az örökös?“ Hartmann Plóntól. — Elbeszélések és rajzok: „A megfajult család“ elbeszélés P. Szathmáry Károlytól; „Egy magyar ördög“ regényes korrajz és „A club“ csevegések a megyei elvtől Mikszáth Kálmántól; „Karácsonyest a tengeren“ igaz történet Balázs Sándortól. Azonkívül költemények: Komócsy Józseftől, Kiss Józseftől, Reviczky Gyulától, Léway Sándortól, Benedek Aladártól stb. stb.

E szerint munkatársaink az irodalomban jól ismert, tisztelt nevek, kiknek legnagyobb részével találkozunk a Kisfaludy- és Petőfi-társaság felolvasó ülésein.

A „Gondűző“ tehát az egyedüli szépirodalmi lap hazánkban, mely kivétel nélkül elsőrangú íróink által támogatva, czélul tűzte ki magának, hogy bármily áldozatokkal is folytatni fogja az erkölcs és szellem nemestetésének magas szűz feladatát.

Az összes hazai sajtó nyilatkozata szerint a „GONDŰZŐ“ szépirodalmi hetilap elsőrendű eredeti regény-tartalmát, csinos kiállítását és olcsó árát tekintve, páratlanul áll irodalmunkban.

A „Gondűző“ új évi számban egyszerre három eredeti regényt kezdünk meg: Tolnay Lajostól „Az új főispán“, Vértessy Arnoltól „Csiricsári Bertalan ő méltósága“ és Margitay Dezsőtől „A végzet“ címűeket. Azonkívül elbeszéléseket, humoreszkeket, költeményeket és rajzokat a legkiválóbb hazai íróktól.

A „Gondűző“ megjelen minden vasárnap sürtlen nyomott három iven, fél ivnyi színes borítékkal.

Előfizetési ára: Egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Rendkívüli jutalom:

Hogy t. előfizetőinknek minden irányban kedveskedhessünk, elhatároztuk, hogy nem kimélve semmi költséget, e téren is a lehető legnagyobb áldozatot hozzuk és oly szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hírnevis hazánkfia Munkácsy Mihálynak „A bús betyár“ című kitűnő eredeti olajfestményét kizárólag előfizetőink számára sokszorosíthassunk — Előfizetőink 6 frt aron megrendelhetik. Vidéki előfizetők 1 frt csomagolási díjat is fizetnek. E képet még a negyedéves előfizető is azonnal megkaphatja, mielőtt az illető előfizetési összeget beküldi. — Gyűjtőknek 10 előfizető után 1 tiszteletpéldányt adunk.

Mutatványosamokat ingyen és bérmentve küldünk. — Az előfizetési pézsek legcélszerűbben posta-utalványon küldendők a „Gondűző“ kiadóhivatalába:

SZÉKELY ALADÁR,

a „Gondűző“ kiadó-tulajdonosa. Budapest VII. Dob-utca.